

YELOD TELDEGLULID NÜM: 12 DEKUL 2015 Pads: 93 jü 100

O Volapükaflens valöpo!

Ekö! me nüm at **yelod 25id** gaseda Volapüki nuik geböla finikon, keli läxguvan ä stimakadämal *Ralph Midgley* ifünom ün 1980 ed iredakom dü yels 24. Fredobs vemo, das gased at älaidulon so lunüpo, e spelobs, das odabinonös dü mödiks degyels fütürik.

Ün tim bükritidik at plitos ad nunön dinis fredüköl. Bü yels anik Volapükan: *Ian Niles* itradutom lesetülis zao 90 fa el *Oscar Wilde* ini Volapük, kels pinotükons in “Vög Volapüka”. Presidan ela *Société Oscar Wilde*, söl: *David Charles Rose* ävipom ad notükön onis in bevüresodatop soga at: *THE OSCOLARS*. Kanoy doniokopiedön spikedis ot de diläd: *Found in Translation* pö resodapad:

http://oscholars-oscholars.com/found/.

Doküm tefik ninädon vödemis Volapükik sa Linglänapükikis.

Din telid nitedik dö Volapük binon yeged staböfik medü mekavapük: *Ido* fa hiel *Gonçalo Neves* pelautöl. Kanols reidön oni pö resodapads omik nemü *La blua plumo* [pen / plüm blövik]:

http://labluaplumo.blogspot.pt/2015/11/judiko-sen-prediko-pri-kin-auxiliara.html.
Bo i sperantans osuemons-la yegedi, bi *Ido* e sperant vemo sümons.

Fredobsös dö pük obsik i dü kritidamul at!

Kritidatimi jönik e valikosi gudikün tefü yel nulik oles ed olsikanes

vipom

Hermann Philipps

Pled tradutik

Brekot se buk “Täv lü vöd” fa hiel ‘Eduard Vartaniyan’
Petraduton se Rusänapük fa hiel ‘Daniel Morosof’

Pükavans Fransänik äsäkons okes: “Cenis kinik vödem üsufon-li pos tradut ona ini püks votik?” Atosi isäkölo, ädunons sperimänti. Äseidons len tab sirköfik tradutanis degfol süperik de nets difik. Valikan änolon püki nilädana okik detik. Ed ekö! äprimos. Balidan (Deutänan) äjafon ad sirkülükam seti sököl: “Febäd biramik binon so bäldik, äs jenotem menefa”. Nilädan (Spanyänan) itraduton seti ini lomapük okik ed äloveblinon penedili sökölane… Ven vödem fizügolon da tradutans valik ed igekömon lü Deutänan, otan te äkanon nenämiko jonülön däsperi me namajäst. Spiket, pö prim sperimänta fa on pilofōl, pos bevob fa tradutans ägeton fomi somik: “Sis lunüp bir binon drined bal löfilikünas menefa”.

Sperimänt sümik, kel äbinon dilo fefik ä dilo cogedik, pädunon e poso päbepenon fa “Vig”. Plak at nitedon, bi leadon küpedön, vio laiduliko, efe len pük alik, pö stadäds valik traduta, vödem votikon — bai binod e bai vönaoloveikods püka alik, äsi bai… güts tradutanas.

Äsä “Vig” änunon, ad kompenön pö sperimänt pikobükons tradutans calöfik e tidans sa studans de nivers anik ela ‘Moskva’.

Vüdäb alik, pükis nilädik tel süperiko änolöl, ämuton lüsumön de calasvist okik vödemi ed, oni ini pük votik ütradutölo, ömuton loveblinön seki sökölane. Kompenükäbs jenota at äbinons kuratiks ä snatiks e pö lüsum, e pö loveblin vödema pätradutöl.

As primapün päsumon brekot se lautot fa hiel ‘Nikolay Vasilievic Gogol’ tiädü “Konot dö utos, vio äzanoms hiel Ivan Ivanovic ko hiel Ivan Nikiforovic”.

Etos äbinon notodot kösömik, äs notodots mödik votik, me kel prosadan gretik Rusänik ikaladom jieli ‘Agafya Fedoseyevna’: literatapösod konota ot, sevabo:

Älaidaluspikof ed äfidof betadis peküköl gödo, i süpero gudiko äblasfämof — e pö duns valik distöfik at logod ofik no ävotükon igo dü minut bal notodoti okik, dini kelik kösömiko te voms fägofs ad jonülön.

Tradutans, vödemi ägetölo, äprimons ad vobön.

In sotül Linglänapükik nemödikos äcenon, ab ya in sotül Deutänapükik vöd tämik "älaidaluspikof" äcenon ad vöd notodik "äluspikotof", e tefü logod: änotodon nosi, viomodo vom alik fägof ad bitön.

Lim sököl in jän at ävedon Yapänapük. Rafin, lü on padalaböl, müton jäfüdisevani ad pladulön vödi fäkädik "äluspikotof" dub vöd neudikum "äluspikof", e värbi nämetik "äblasfämof" — dub värb sofik "äbadisagof".

Larabänapüko literatapösod ela 'Gogol' noe "äluspikof", abi "äluspikof medü lineg", i noe "äbadisagof", abi äprimof ad "plödükön blasfämi jeikik".

Fransänan, "mätarönastafi" ilüsumöl, äfinükon stadädi balid plakota pükavik in mod somik:

"Älabof kösömoti ad luspikotön medü lineg, ven äfidof supüli binü betads; se mud ofik bundan vödilas blasfämik äsefliton, e val at äjenon nen notodot pülik su logod ofik. In mod at voms valik bitofs."

Do sotül brekota at ya vemo ädifon leigodü rigäd, mifäts tradutoda vo te äprimons.

Da pük Lindäna-Seanuänik, in kel pönops: "om" ed "of" < pamalons me vöd bal, poso da Nedänapük e da Türkänapük pidugölo, notodot löpik äcenon somo:

"Du vom, supi flumotik betadik äfidölo, äplödükof blasfämi, man äjäfükom oki me luspik. Ädunons atis, senälis oksik no äjonülölo, viomodo kösömos bevü voms."

Spanyänapüko nos pävotükon, te ägeboy vödi "äsejedof" pla "äplödükof". Se Spanyänapük ini pük di 'Yoruba' belödan Sudäna ätraduton. Men et äbejäfon jafiälo traduti, ed ävotükon kuratikosi: "sup binü betads" < ad valemikos: "sup binü feilaprods", e taädo ävotükon valemikosi: "äjäfükom oki me luspik" < ad kuratikos: "äpleidülom me dunots sublimik okik nejenöfik".

Tradutan sököl, kel ebemastikon püki di 'Yoruba', ägegivon vödemi Linglänapüke, koräkotis vödastokik okik älüükölo.

"Feilaprodis" äkuratükumon ad "fluks", eli "äsejedof blasfämi" äkoräkon ad "äsejedof dini badik", e notodoti "äpleidülom me dunots sublimik okik nejenöfik" ätraduton dub fraseod Linglänapükik "äbepläyom timpuni" ('he beat the drum').

Nätäpret nulik brekota fa 'Gogol' fovo pitraduton se Linglänapük ini pük di 'Bambara': tribüt Frikopik, se pük at pätraduton dönu ini Fransänapük, kö "dins" ävedons "yegs", e pos atos — ini Litaliyänapük:

"Ädrinof kompoti ed äsejedof se dom yegis nezesüdik, ed äbepläyom eli 'Tamtam', tio vomöfiki yubi änotodölo."

Kods ceina somik binons klüliks. "Sup flumotik binü fluks" vo binon "kompot". El "äbepläyom timpuni" ga nemutos ad suemön te in siäm metaforik. E "timpun" nilon lä 'Tamtam' (trum Frikopik).

Tiks ävolfons in lüod nulik vero tikaviko. Tsyego "yegs nezesüdik" pätradutons balugikumo, efe as "vorotem", sekü flun ela 'Tamtam' "dom" äsmalikon ad "ludom", ed el "yub vomöfik" päpladulon dub notodot brefik ä lölöfik "yubiko". Norgänan fümäliko ävotükon sotüli tsyegik, sevabo: no "yubiko", ab "frediko"! Svedänan älüükon baibini stülik me notodot labü partisip ladvärbik:

Kompoti ifidrinölo, of… — e ret.

Ekö! stadäd finik sperimänta äprimon. Atos äbinon leigod brekota lä vödem in rigapük. Nu, pos töbids zilik tradutanas degtel, notodot ela 'Gogol', da vönaoloveikods, noms, kalads e da pats pükas difik idugolölo, päceinon ad kedets tatikälik ä besmiloviks, sevabo:

"Kompoti ifidrinölo, äsejedof se ludom vorotemi, ed äprimom ad bepläyön frediko eli 'Tamtam'."

Jän äfiyümon oki. Cinäd "telefonöma defik"* äfivobon. De vöds kildegfol rigädavödema Rusänapükik te vöd bal: pönop pösodik "of" < ägolon pekipölo jü fin, zuo dötumanum tika veräto petradutöla päläsükon fa kvip balälik tradutanas ad ser. Dinäd et baliko trodon, das sperimänt tradutik no pejenükon pö lif hiela 'Nikolay Vasilievic Gogol'. ■

Is pemagodos, vio hiel 'Gogol' ebepenom Frikopanis
(ma tradutod sökaleodik mödapükik)

Noet

* El "telefonöm defik" ü "telefonömil sudik" binon pled benosevädik in Rusän. Mens anik stanons in ked. Balidan nelaodiko, bi te men bal muton lelilön nüni, visipon ini lil votikane konotili brefik. Telidan ma sökaleod kedik steifülon ad memön uti, keli elilon, dat poso osteifülon ad dönusagön oti sökölane (i me visip nelaodik). Pö fin pleda konan balid e konan lätik notükons laodiko sotülis oksik konotila. Suvo klülädos, das konotils tel, rigik e finik, binons vero difiks.

---

baibin validity, Richtigkeit, correctessa;

biramik related to the brewing of beer, das Bierbrauen betreffend, concernente le fabrication de bira;

dötumanum percentage, Prozentsatz;

güt subtlety, Feingefühl, delicatessa;

laidaluspikön to gossip, tratschen, garrular;

plakot specific experience, einzelne Erfahrung, experientia particular;

visipön to wisper, flüstern, susurrar;

vorotem trash, Gerümpel, antiqualias;

XII:98:2015

Kadäman nulik: *Igor Wasilewski* jonodom oki

Yeged dö ob e Volapük

Panemob *Igor Wasilewski*, binob Polänan, ab lödob sis yels mödik in Yapän. Suvo gebob i fomami Yapänik nema obik, sevabo eli *Washirei*, ad pron Yapänapükik pelönedüköli.

Pämotob ün yel: 1972 in Polän, zif: *Krakow*. Us ästudob sanavi, e pos daget diploma ävobob as sanan tö diläd lanivestigik malädanöpa niverik. Ye lefäk gretikün oba äbinon ai pükav, pato mekavapükav. Spikob pükis distöfik, sevabo Linglänapüki, Yapänapüki, Polänapüki, Volapüki, elis *Esperanto* ed *Ido*. Kanob spikön boso Deutänapüki, Rusänapüki e latini, i suemob mödadilo vödemis Fransänapüko, Litaliyänapüko e Spanyänapüko pepenölis.

Ven äkömob lü Yapän, ävotükob vobi oba. Tidob Linglänapüki Yapänapüko. Kanob sagön, das fino dunob utosi, kelosi plidob. Äsä ämäniotob, lefäk cifik oba binon mekavapükav e pükav valemik, ab reton din nog bal, sevabo musig. Sperantapükans ba nolons obi danädü sirkotüls obik.

Lio äprimikon-li nited legretik oba dö Volapük? Balido ävedob Sperantapükan ün yel: 2000, ab jenöfo leigüpo ätüvob i Volapüki, ven äreidob dö jenotem Sperantapüka. Volapük ämagädon pö ob nämikumo ka Sperantapük. Älogob täno yegedi Volapükik fa hiel Hitoshi Kuriyama pipenöli. Sunädo äfümob das ävilob zilo lärnön Volapüki, ab säkäd äbinon, das no äsevob kiöpo tuvön bukis e vödabukis. Läbiko ätuvob in ladetabukil Sperantapükik ladeti Volapükana famik, hiela *Jean Claude Caraco*. Äpenob lü om, ed om ägepenom obe, leigüpo jonölo vegi lü hiel *Ralph Midgley*. Äbinos äsvo maifükam yana lü vol lejönik ä müsterik Volapüka.

Ägetob de oms tidabuki balid, eli "Lehrbuch der Weltsprache Volapük" fa hiel Johann Schmidt, ed eli "Sirkülapenäd lü Volapükaflens valöpo", keli nolobs as "Vög Volapüka". Somo ventür obik äprimikon. Äspodob ko *Jean Claude* e *Ralph*, äpenob i mödo lü Volapükagrup tö els Yahoogroups. Poso älabob paudi, kelosi pidob nutimo, ab egekömob dönu lü Volapükamuf leziliko.

Vilob dunön mödikosi gönu mekavapük jönikün ä bo müsterikün at. Jäfed obik nutimik binon ledino mek filmotas brefik Volapükik tö el Youtube. Cedob das no laboy pötis mödik ad lilön Volapüki paspiköl, kludo äsludob ad jafön sökodi filmotülas, keli änemob "Volapük paspiköl". Vilob blöfön, das Volapük binon pük noe papenöl, abi paspiköl. ■

Dalebüd cifala de 2015 novul 1, num: 2.

Söl: *Igor Wasilewski*, pemotöl ün 1972 in Polän e nu lödöl tö *Saitama* nilü *Tokyo*, Yapän, pekomandom ed estetom oki vilöfiki ad lovesumön cali kadämana soga bevünetik Volapüka pla hiel *Ralph Midgley*, kel eklemom cali at.

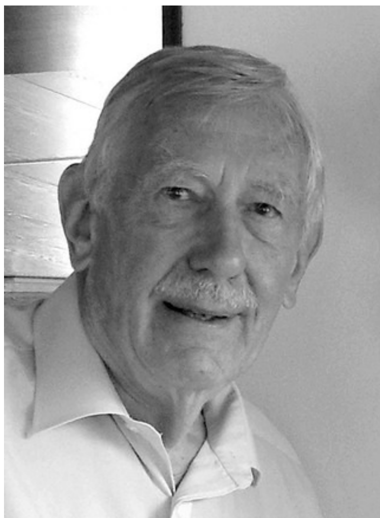
- *Igor Wasilewski* binom sevan süperik Volapüka e jenotema onik.
- Enotükom yegedis Volapükik in sogädaresods anik.
- Id enotükom filmotülis pö el *Youtube*, in kels spikom Volapüki ad blöfön, das Volapük binon pük noe papenöl, abi paspiköl.
- Binom ziliko jäfädik gönü Volapük pö els *Facebook* e *Yahoo Groups*.

Me atos söl: *Igor Wasilewski* pacälom as

KADÄMAN SOGA BEVÜNETIK VOLAPÜKA.

2015 novul 1 — Hermann Philipps, cifal

Dalebüd cifala de 2015 dekul 1, nüm: 3

Söl: *Brian Reynold Bishop*, pemotöl ün 1934 tö *Kingston upon Thames* in Linglän, äbinom cifal de 1984 yanul 1 jü 2014 prilul 30, klu dü yels 30.

Adünom nenfeniko püki obsik dub propagid, vödems e konsäls.

Demü meritab mödayelalunik oma kadäm e cifal soga bevünetik Volapüka lecedons osi pötiki ad gevön ome stimatituli.

Kludo me atos söl: *Brian Reynold Bishop* pacälom ad

STIMACIFAL VOLAPÜKANEFA.

2015 dekul 1

Hermann Philipps, cifal

XII:100:2015

Dalebüd cifala de 2015 dekul 1, nüm: 4

Söl: *Ralph Midgley*, pemotöl ün novul yela: 1929 in Linglän, ädünom Volapükamufi sis yel: 1975.

Volapükamuf debon ome dani vemik kodü vob lezilik dü yels 40, bevü votiks samo:

- prod vödabukas Vp. - Lingl. e Lingl. - Vp.,
- jafäd tidodemas Volapüka me Linglänapük e püks votik,
- dabük nenropik gasedas Volapükik,
- susnumiks tradutods e lautots rigik Volapükiks,
- pläns gramatik dö pats fikulik in pük obsik,
- spod bundanik ko Volapükans e nitedäbs sa lisedam kälöfik ona dü yels mödik.

Demü meritabs at kadäm e cifal soga bevünetik Volapüka lecedons osi pötiki ad gevön ome stimatituli.

Kludo me atos söl: *Ralph Midgley* pacälom ad

STIMAKADÄMAL SOGA BEVÜNETIK VOLAPÜKA.

2015 dekul 1 Hermann Philipps, cifal

KORÄKOTS TEFÜ GASED NOVULA

In konotil tiädü "Sülio" reidan zilik ätuvom pökis tel.

Pad: 82, kedet: 15**.**

Kanols logön jenote<u>m</u> → Kanols logön jenote<u>mi</u>

Pad: 84, kedet: 12.

äblünobs <u>niludotis</u> → äblünobs <u>nulüdotis</u>.

nilud = 'assumption, conjecture, guess';
nulüdot = 'food, nutriment'.

